

Sygn. akt VI Ka 173/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Adam Bednarczyk

Sędziowie: SSO Aleksandra Mazurek (spr.)

SSO Anita Jarząbek - Bocian

protokolant asystent sędziego Krystyna Rogalińska

przy udziale prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 6 kwietnia 2016 r. w W.

sprawy R. K., s. Z. i M., ur. dnia (...) w P.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 27 października 2015 r. sygn. akt III K 270/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie.

Sygn. akt VI Ka 173/16

UZASADNIENIE

R. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Płońsku z dnia 05 września 2003r. sygnatura akt II K 164/03 za czyn popełniony w okresie od stycznia do 05 marca 2003r. z art. 282kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 06 marca 2003r. do dnia 05 września 2003r.;

II. Sądu Rejonowego w Płońsku z dnia 22 stycznia 2004r. sygnatura akt II K 211/03 za dwa czyny popełnione w grudniu 2001r., pierwszy z art. 275 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, drugi z art. 284 § 1 kk na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1kk wymierzono karę łączną 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 27 grudnia 2006r. sygnatura akt III K 3358/06 za dwa czyny popełnione w dniach 22 sierpnia 2006r. i 23 sierpnia 2006r. z art. 280 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 24 sierpnia 2006r. do dnia 27 grudnia 2006r.;

IV. Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012r. sygnatura akt XIV K 156/12 za czyn popełniony w dniu 26 stycznia 2012r. z art. 278 § 1 kk na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, na podstawie art. 69§ 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 kk wymierzono grzywnę w wysokości 30 (trzydziestu) stawek dziennych po 10 złotych każda, na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniu 26 i 27 stycznia 2012r.;

V. Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia z dnia 18 lipca 2012r. sygnatura akt V K 392/12 za trzy czyny: I popełniony w dniu 01 lutego 2012r. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, II popełniony w dniu 04 lutego 2012r. z art. 278 § 1 kk w zb. art. 276 kk w zw. z art. 11§ 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, III popełniony w dniu 06 lutego 2012r. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeczono karę łączną 3(trzech) lat pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 07 lutego 2012r. do dnia 18 lipca 2012r.;

VI. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie z dnia 09 października 2013r. sygnatura akt III K 199/13 za czyn popełniony w dniu 17 czerwca 2011r. z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

Skazania opisane w punktach I, II zostały objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Płońsku sygn. akt II K 72/04 z dnia 14 maja 2014r., którym wymierzono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi- Południe w Warszawie wyrokiem z dnia 27 października 2015r. w sprawie o sygn. akt III K 270/15 na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w brzmieniu sprzed dnia 1 lipca 2015r. połączył kary z osobna orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie I i II sygn. akt II K 164/03 i II K 211/03 wymierzył R. K. karę łączną 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 569 § 1 kpk i art. 85 kk i art. 86 § 1 kk łącząc kary z osobna orzeczone wyrokami opisanymi w punkcie IV, V i VI sygn. akt XIV K 156/12, VK 392/12 i III K 199/13 wymierzył R. K. karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności. Stwierdził, że w pozostałej części połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu. Na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym skazania opisanego w punkcie III sygn. akt III K 3358/06. Na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okresy dotąd odbytej kary: od dnia 06 marca 2003r. do dnia 03 stycznia 2005r., od dnia 05 lutego 2005r. do dnia 24 kwietnia 2006r. i od dnia 20 marca 2008r. do dnia 02 września 2008r. uznając karę za odbytą w całości. Na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie II kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okresy dotąd odbytej kary: od dnia 07 lutego 2012r. do dnia 18 lipca 2012r., od dnia 24 lutego 2014r. do dnia 26 kwietnia 2015r. i od dnia 17 czerwca 2015r. do dnia 27 października 2015r. Koszty postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego. Obrońca zaskarżył wyrok w części, tj.:

1. co do pkt. II wyroku w zakresie, w jakim Sąd połączył w wyroku łącznym karę orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012 r. wydanym w sprawie XIV K 156/12;
2. co do pkt. VI wyroku w zakresie, w jakim Sąd nie zaliczył na poczet orzeczonej w pkt II wyroku okresu odbytej przez skazanego kary także od dnia 1 października 2012 r. do 24 lutego 2014 r.;

Ponadto zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.:

1. odnośnie w/w zarzutu 1. apelacji zarzucił naruszenie art. 572 k.p.k. przez zaniechanie umorzenia postępowania w zakresie objęcia zaskarżonym wyrokiem łącznym wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012 r. wydanym w sprawie XIV K 156/12 pomimo braku warunków do wydania wyroku łącznego;

2. odnośnie w/w zarzutu 2. apelacji zarzucił naruszenie art. 577 k.p.k. polegające na wadliwym zaliczeniu na poczet orzeczonej w punkcie II wyroku kary łącznej okresów odbytej dotąd przez skazanego kary poprzez brak zaliczenia na poczet wykonanej kary także okresu od 1 października 2012 r. do 24 lutego 2014 r., kiedy to skazany odbywał karę.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o:

1. zmianę pkt. II wyroku w zaskarżonym zakresie i umorzenie postępowania w zakresie objęcia wyrokiem łącznym orzeczenia Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012 r. wydanego w sprawie XIV K 156/12;
2. zmianę pkt. VI wyroku w zaskarżonym zakresie i zaliczenie na poczet orzeczonej w punkcie II wyroku kary łącznej również okresu od dnia 1 października 2012 r. do dnia 24 lutego 2014r.

Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia wystawionego przez Dyrektora Zakładu Karnego w P., z którego wynika, że Pan R. K. przebywa w tamtejszej jednostce jako osoba skazana od 1 października 2012 r.

W razie nie uwzględnienia przez Sąd II instancji powyższych wniosków wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, a ponadto o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej w całości ani w części pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego jest zasadna.

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia ujawniła uchybienia tego rodzaju, iż konieczne stało się uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Podzielając stanowisko skarżącego należy stwierdzić, że sąd I instancji błędnie połączył w wyroku łącznym karę orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012r. wydanym w sprawie o sygn. akt XIV K 156/12. Wyżej wskazanym wyrokiem R. K. został skazany za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 26 stycznia 2012r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz grzywnę w liczbie 30 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 zł. Wyrok uprawomocnił się w dniu 16 kwietnia 2012r., a zatem okres próby minął w dniu 16 kwietnia 2015r. Zgodnie z brzmieniem art. 76 § 1 k.k. skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, przepis art. 108 k.k. stosuje się odpowiednio, natomiast zgodnie z § 2 jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jej wykonaniem, darowaniem lub przedawnieniem jej wykonania. Jak wynika z akt sprawy okres próby w tej sprawie jak i sześciomiesięczny okres po jego zakończeniu upłynęły pomyślnie. R. K. nie popełnił w tym okresie żadnego przestępstwa i nie zarządzono wobec niego wykonania kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszanej. Kara grzywny 30 stawek dziennych po 10 zł każda została zaś wykonana w drodze kary zastępczej pozbawienia wolności, którą R. K. odbył w dniach 17 czerwca 2015r.- 30 czerwca 2015r. (k. 152). Z tych względów, mając na uwadze upływ okresu, w którym mogło nastąpić zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności, kara orzeczona wyrokiem w sprawie o sygn. akt XIV K 156/12 nie spełnia warunków do jej połączenia węzłem kary łącznej, a tym samym, zgodnie z art. 572 k.p.k., sąd I instancji winien był umorzyć postępowanie o wydanie wyroku łącznego w tym zakresie.

Sąd Okręgowy ma świadomość, że zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 76 §1 kk (od 1 lipca 2015 roku) do zatarcia skazania, w przypadku wymierzenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ma obecnie zastosowanie art. 108 kk, który stanowi, że jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej nie pozostających w zbiegu przestępstw, jak również jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań. W niniejszej sprawie w okresie próby wyznaczonym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w sprawie XVI K 156/12 z dnia 29 marca 2012 r. zapadły wyroki: Sądu Rejonowego dla Warszawy –Śródmieścia z dnia 18 lipca 2012 r. w sprawie V K 392/12 oraz Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe z dnia 9 października 2013 r. w sprawie

III K 199/13 i skazania te nie uległy jeszcze zatarciu. Oznacza to, że nie nastąpiło również zatarcie skazania wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie XVI K 156/12, jednak wobec upływu w dniu 16 października 2015 r. okresu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby wyznaczonego tym wyrokiem, brak jest możliwości połączenia kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczonych tym wyrokiem z innymi karami.

W tej sytuacji wydanie wyroku łącznego jawi się jako możliwe wyłącznie w odniesieniu do kar orzeczonych pozostałymi wyrokami, w szczególności wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. akt V K 392/12 Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia oraz III K 199/13 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien raz jeszcze rozważyć kwestię zaliczenia okresów pozbawienia wolności na poczet kary łącznej. Trafnie podnosi obrońca we wniesionej apelacji, iż nieprawidłowe jest rozstrzygnięcie sądu I instancji zawarte w punkcie VI zaskarżonego wyroku, co do zaliczenia na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie II zaskarżonego wyroku, okresów pozbawienia wolności. Jak wynika z wydruku z systemu N. (...) sąd pominął podlegający zaliczeniu niemal półtoraroczny okres pozbawienia wolności skazanego do sprawy o sygn. akt V K 392/12, tj. okres od dnia 1 października 2012r. do dnia 24 lutego 2014r. Ponadto przy ponownym wyrokowaniu konieczne będzie także wyeliminowanie z zaliczenia okresu 13 dni pozbawienia wolności odbytych przez skazanego jako kara zastępcza za niewykonaną grzywnę w sprawie XIV K 156/12, jak i uwzględnienie okresu pozbawienia wolności do sprawy III K 199/13 po dniu 27 października 2015r.

Na koniec dla porządku należy zwrócić uwagę, że błędne jest rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w punkcie I zaskarżonego wyroku. Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Płońsku z dnia 14 maja 2004r. w sprawie o sygn. akt II K 72/04 połączono kary orzeczone wobec R. K. wyrokami Sądu Rejonowego w Płońsku wydanymi w sprawach o sygn. akt II K 164/03 oraz II K 211/03 i wymierzono skazanemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 28 maja 2004r. W chwili obecnej kara łączna orzeczone wyrokiem w sprawie II K 72/04 została wykonana w całości. Zgodnie z art. 575 § 1 k.p.k. jeżeli po wydaniu wyroku łącznego zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą jego uprawomocnienia się poprzedni wyrok łączny traci moc. Jak wynika z akt sprawy, nie ujawniły się żadne nowe okoliczności, które skutkowałyby potrzebą wydania nowego wyroku łącznego w odniesieniu do kar orzeczonych w sprawach o sygn. akt II K 164/03 i II K 211/03. Tym samym jedynym prawidłowym rozstrzygnięciem w tym zakresie jest umorzenie postępowania na podstawie art. 17 §1 pkt 7 kpk z uwagi na to, iż brak jest warunków do wydania nowego wyroku łącznego.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Ze względu na ilość i wagę uchybień zaskarżonego wyroku mających znaczenie dla prawidłowego ukształtowania zbiegów przestępstw, objętych prawomocnymi wyrokami i w efekcie ukształtowania kary łącznej, konieczne jest ponowne rozważenie wszystkich wyroków będących przedmiotem orzeczenia i zajęcie merytorycznego stanowiska.